

Formandens mundtlige beretning
Lilleskolernes Sammenslutnings repræsentantskab
Fredag den 8. marts, 2019
På Roskilde Lille Skole

Lilleskolernes Sammenslutning er et fællesskab. Et fællesskab for og omkring lilleskoler, der hver især er deres egne og har deres egne særpræg, men som er fælles om den kritiske pædagogiske dialog, den frie pædagogiske tænkning og et ønske om at være på forkant med den pædagogiske udvikling – altid med øje for barnet og det samfund vi laver skoler i og til. Grundlaget for Lilleskolernes Sammenslutning er netop pædagogisk og hverken ideologisk, politisk eller religiøst.

Det betyder også, at Lilleskolernes Sammenslutning er forening for en bred række af skoler. Skoler der alle har det tilfælles, at de løbende engagerer sig i den evige samtale om pædagogik, ledelse og samfund, og som har mod til at kaste et kritisk og reflekteret blik på egen praksis såvel som det samfund, de laver skole i og til. Hvad enten de pædagogiske og skolepolitiske bevægelser går i retning af digital dannelse, testfrihed, praksisfaglighed eller andre pædagogiske strømninger, så skal den enkelte skole kunne argumentere for sine måder at arbejde pædagogisk på, sine måder at lede på og sine måder at indrette sig på. Det handler helt afgørende om at være skarp på skolens *hvorfor* såvel som skolens *hvordan*, så det er den enkelte skoles aktører, der styrer skolens form, indhold og retning.

Lilleskolernes Sammenslutning er skolernes forening, og det skal de indsatser og opmærksomhedspunkter, LS arbejder med, afspejle. Konkret betyder det et stærkt fokus på lilleskolernes rammer og retning ud fra en præmis om, at meningen med skolen ligger på den enkelte skole og ikke i Lilleskolernes Sammenslutning.

I sammenslutningen kan vi i fællesskab formulere et mål om levende lilleskoler med høj kvalitet og samfundsrelevans - og en retning at gå i. Men vi kan ikke i foreningsregi beslutte noget for - og om - den enkelte selvejende lilleskoles praksis. Vi kan have ambitioner for foreningens arbejde, indflydelse og indsatser for skolerne. Ambitioner der til syvende og sidst er forankret i et ønske om at være en forening i bevægelse og en forening, der agerer.

I 2018 har LS haft fokus på at invitere nysgerrige, kritiske og kvalificerende stemmer ind til diskussioner omkring pædagogik, ledelse, organisation og samfund. Vi har haft fokus på at etablere og understøtte mødesteder og netværk, hvor samtaler og diskussioner om det at lave skole har fyldt dagsordenen, og vi har haft fokus på både

at bakke op om og udfordre den enkelte skole såvel som skoleformen som hele. Det har vi skrevet om i Årsskriftet.

Som pædagogisk aktivitetsforening arbejder LS netop på at sætte tryk på og forhåbentligt også aftryk på *den evige samtale om skolen*, og hvad det vil sige at være skole til tiden – med al den utidighed det nu kalder på. Ser vi på foreningens aktivitetsniveau i 2018, så er der grund til at være både tilfredse og stolte. Til trods for foreningens begrænsede ressourcer, er vores aktiviteter, arrangementer og kontakt til skolerne af høj kvalitet takket være vores dygtige medarbejdere på sekretariatet.

Alligevel har vi i LS bestyrelse i årets løb diskuteret, som vi også skrev om i beretningen, om det er nok. Er det nok for skolerne? Får vi mødt de behov, der opstår i løbet af året? Har vi hestekræfter nok til at rådgive skolerne tæt nok i de pædagogiske og værdimæssige spørgsmål, der udfordrer dem i deres praksis og hverdag? Er vi i tæt nok dialog og kontakt med skolerne rundt omkring i landet? Og hvad med den skolepolitiske stemme? Når vi ud over rampen med pædagogiske spørgsmål, diskussioner og viden? Får vi grebet momentum, når det viser sig? Lykkes vi med at blive en del af den pædagogiske debat – og udfordre og sætte aftryk?

I bestyrelsen så vi gerne, at vi kunne gøre mere i forhold til skolerne og i forhold til omverdenen:

At vi i højere grad havde kapacitet til at rådgive skolerne endnu tættere og havde mere tid og flere ressourcer til at uddybe og udvikle vejledning omkring centrale områder på skolerne.

Men også at vi havde kapacitet til selv - og i samarbejde med andre aktører - at arbejde med nye projekter og undersøgelser af områder med betydning for både børn, lilleskoler og omverden – projekter der kunne stille kritiske spørgsmål til og komme med nye bud ind i skolernes praksis og udfordringer, men også ind i de store pædagogiske og værdimæssige udfordringer vi ser i børnenes og skolens verden generelt i disse år.

I bestyrelsen vil vi gerne mere. Bestyrelsens ideer og tanker om fremtiden har vi samlet i det strategipapir der er sendt ud inden repræsentantskabet, og som vil blive præsenteret om lidt. Det er et strategipapir, der peger fremad og konkret udtrykker bestyrelsens ambitioner og mål for at kvalificere og udvikle Lilleskolernes Sammenslutning de kommende år.

Foreningens aktiviteter og arrangementer omkring pædagogik, værdier, ledelse og samfund, har næppe stået skarpere eller været af højere kvalitet end i dag, og vi tror

på, at vi kan komme meget længere, og at betydelig flere skoler og skolefolk vil kunne finde inspiration, viden og nye mødesteder ved at være med.

Men vi ønsker også at holde fokus på at styrke og fremtidssikre LS og Sekretariatet.

Netop fremtidssikring var et af nøgleordene, da LS for snart 4 år siden indgik i en dobbeltorganisering med Friskolerne. Formålet var og er:

- At sikre lilleskolernes politiske interessevaretagelse-
- At sikre at skolerne til enhver tid har adgang til en bred kvalitativ rådgivning.

Begge ambitioner der i dag er fint opfyldt.

Men selvom formålet egentlig var ret klart, er vi i LS bestyrelse gentagne gange blevet stillet spørgsmålet: Hvad får vi egentlig for pengene? Et spørgsmål vi også tog med os fra sidste års repræsentantskab.

Vi tror godt, at lilleskolefolk, der stiller dette spørgsmål, er klar over, at vi i igennem Friskolerne får interessevaretagelse af det skolepolitiske område, bred sekretariatsbetjening, adgang til kurser, inspiration og mulighed for netværksdannelse og udveksling med andre skoler. Vores indtryk er, at det, I egentlig spørger til, er: Hvad får vi for, at vi i et hug har meldt 60 lilleskoler ind i Friskolerne – hvad får vi for alle de penge, vi som lilleskoler samlet set sender videre til Friskolerne hvert år?

Det korte svar er: Vi får det samme som alle andre medlemmer af Dansk Friskoleforening. Dansk Friskoleforenings vedtægter lader kun mulighed for, at man kan være medlem som enkelt skole *ikke* som samlet forening af skoler. Dette betyder, at LS i udgangspunktet – organisatorisk set – *ikke* har én samlet stemme i Friskolerne, herunder, at vi som organisation *ikke* har nemmere adgang til midler til eksklusive formål.

Når det er vigtigt at bringe dette op, at skolerne er selvstændige medlemmer i Friskolerne og altså ikke betragtes som en samlet forening - ligesom vi gjorde på ledertræffet i efteråret - er det fordi, det er afgørende for, hvordan bestyrelsen i LS forstår sin opgave i forhold til at styrke og fremtidssikre LS.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at det har været noget af en overraskelse for os i den nuværende bestyrelse at få øje på og forstå konsekvenserne af dette medlemsbegreb, idet vi i lighed med mange af vores medlemsskoler, havde forstået, at vi oprindeligt meldte os kollektivt ind i Friskolerne – som en forening i foreningen.

Det har krævet mange og lange diskussioner og overvejelser i bestyrelsen, og mange spørgsmål til DFF, at forstå os selv ind i denne nye konstruktion med de fordele og ulemper den har bragt med sig. Og det har været befriende endelig at forstå og kunne konkludere, at LS fortsat er sin egen interesseforening *udenfor* DFF.

Som interesseforening - er vi sat i verden for til hver en tid - at arbejde for at skabe de bedst mulige betingelser og muligheder for, at lave lilleskole i den tid vi er i. I LS bestyrelse er vi nu klar til at udforske og udfordre de muligheder, der er for at indgå samarbejde omkring pædagogiske projekter og aktiviteter med DFF, som vi er tæt forbundet med, med andre skoleforeninger og med omverdenen i det hele taget.

Men den store udfordring vi står tilbage med i LS er, at vi fortsat har et sekretariat med bare én fastansat (og pt. én midlertidigt projektansat medarbejder). Det betyder, at LS fortsat står på et skrøbeligt fundament, der kalder på at blive styrket. I bestyrelsen mener vi, at det over de næste år er nødvendigt at arbejde for at udvide sekretariatet til at have flere faste medarbejdere, samt en rimelig grad af frikøb af formand/ næstformand, for at vi kan sikre kapacitet til at skabe den udvikling vi ønsker, den fremtidssikring og tryghed, der er behov for, samt at kunne fastholde vores dygtige medarbejdere på den lange bane.

For at LS kan udvide og styrke sekretariatet og realisere de ambitioner for foreningen, som er beskrevet i strategipapiret, kræver det et større og mere stabilt økonomisk råderum.

Bestyrelsen vil i de kommende år derfor arbejde på og afsøge mulighederne for at forbedre foreningens økonomiske rammer og vilkår.

Ét spor i dette arbejde handler om at tiltrække nye medlemsskoler.

Et andet spor handler om at søge fondsmidler – alene såvel som i samarbejde med andre – og i det hele taget at etablere rentable samarbejder med andre aktører.

Et tredje spor handler om at styrke de samarbejde, der allerede er indgået (ved fx at sam-finansiere projekter/ansættelser).

Og et fjerde spor handler om medlemsbegrebet; herunder mulighed for at enkeltpersoner, interesserede skoler og organisationer, m.fl. i fremtiden kan tilslutte sig LS via nye typer medlemsskaber.

Lilleskolernes Sammenslutning skal ikke give overskud, men have en økonomi, så der kan være den fornødne ro, kapacitet med mulighed for daglig sparring og kvalificering, og styrke i sekretariatet og i bestyrelsen til at fastholde og udvikle en forening som skolerne kan regne med og har glæde af i dag og langt ud i fremtiden.

I lilleskolernes Sammenslutnings vedtægter står der (i §2 stk. 1): *Som medlemsskoler kan optages skoler i Danmark. Det er en betingelse for medlemskab af Lilleskolernes Sammenslutning, at skolen tillige er medlem af Friskolerne...*

Vi er derfor naturligt nok sammen med DFF's styrelse gået i gang med at undersøge - dels muligheden for partnerskab omkring nye fælles projekter og muligt samarbejde omkring allerede eksisterende projekter - og dels hvordan vi i fællesskab kan arbejde for at nå ud til de friskoler, der kunne finde inspiration i de aktiviteter Lilleskolerne tilbyder, og som dermed på sigt kunne have interesse i dobbeltmedlemskab. Konkret er der nedsat et samarbejdsudvalg de to bestyrelser imellem. Det arbejde ser vi frem til 😊

I bestyrelsen ønsker vi *indadtil* at sikre en organisatorisk ramme og struktur for LS, hvor vi kan skabe overskud og udvikling og stå stærkt – og som giver os mulighed for at fortsætte og udvikle det gode arbejde med at understøtte, inspirere og rådgive skolerne. Og *udadtil* at præsentere en stærk forening med en kritisk stemme og kant, der kan være en inspirerende spiller i det skolepolitiske landskab mange år fremover!

Jasmin Heide,
Formand Lilleskolernes Sammenslutning